

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum corpora humana maneant motu cœli cessante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

AD XI. Dicendum, quod alia fuit perfectio mundi creati, & mundi consummati, ut supra dictum est, & ideo non oportet, ut sit de secunda perfectione, quod fuit de prima.

AD XIII. Dicendum, quod vermis ille, qui ad penam impiorum deputatur, non est intelligendus corporaliter, sed spiritualiter, ut per vermen, stimulus suae conscientiae intelligatur, ut Aug. in 20. de Ciui. Dei dicit. Et secundum eundem modum possunt exponi si qua similia inueniantur.

AD XIII. Dicendum, quod rationes seminales, quae sunt in elementis, ad affectum producendum non sufficiunt nisi motu caeli coadiuuante, & ideo motu caeli cessante non sequitur, quod oporteat aetalia, uel platas esse, nec tamen sequitur, quod rationes seminales sint frustra, quia sunt de perfectione ipsorum elementorum.

AD XV. Dicendum, quod licet aliqua sint, quae ad horam ab igne non consumantur: nihil tamen est quod finaliter ab igne non consumatur, si diu in igne remaneat, ut Gale dicit, & tamen ille ignis conflagrationis mundi erit multo uolentior, quam iste ignis quo utimur. Nec iterum ex sola ignis actione, corpora missa in illo igne destruentur: sed et ex cessante motu caeli.

AD XVI. Dicendum, quod uniuersale tripliciter considerari potest, & secundum quemlibet modum considerationis aliquo modo uerum est, quod uniuersale est semper. Potest enim uno modo considerari natura uniuersalis secundum quod abstrahit a quolibet esse, & sic uerum est, quod uniuersale est semper magis per remotionem cause determinantis ad aliquod tempus, quam per positionem cause perpetuitatis: de ratione enim naturae uniuersalis non est, quod sit magis hoc tempore, quam illo, per quem est modum materia prima esse una. Alio modo potest considerari secundum esse, quod habet in singularibus, & sic uerum est, quod est semper, quia est quicumque; est suum singulare sicut et dicitur esse ubique, quia est ubicumque; est suum singulare, cum tamen multa loca sint ubi sua singularia non sunt: unde nec ibi est uniuersale. Tertio modo potest considerari secundum esse, quod habet in intellectu. Et sic et uerum est, quod uniuersale est semper, praecipue in intellectu diuino.

ARTICVLVS X.

Utrum corpora humana maneant motu caeli cessante.

DECIMO quaeritur, utrum corpora humana remaneant motu caeli cessante. Et non, quod non, quia dicitur 1. ad Cor. 15. Caro, & sanguis regnum Dei non possidebunt: sed corpus hominis est ex carne, & sanguine, ergo in illo rerum sine humana corpora non remanebunt.

¶ 2. Praet. Omnis mistio elementorum ex motu caeli causatur, cum ad mixturem alteratio requiratur: sed corpus humanum est corpus mixtum ex elementis, ergo motu caeli cessante remanere non potest.

¶ 3. Praet. Necessitas, quae est ex materia, est necessitas absoluta, ut patet in 2. Physi. sed in corpore composito ex contrariis est necessitas ad corruptionem ex ipsa materia, ergo impossibile est, quin talia corpora corrumpantur: & ita impossibile est, quod remaneant post statum generationis, & corruptionis: corpora autem humana sunt huiusmodi, ergo impossibile est, quod in illo rerum sine remaneant.

¶ 4. Praet. Homo cum brutis conuenit in hoc, quod habet corpus sensibile: sed corpora sensibilia brutorum non remanebunt in illo mundi fine, ergo nec corpora humana.

¶ 5. Praet. Finis hominis est perfecta assimilatio ad

Deum: sed Deo, qui incorporeus est, magis assimilatur anima a corpore absoluta, quam corpori unita, ergo in illo statu finalis beatitudinis, animae absque corporibus erunt.

¶ 6. Praet. Ad perfectam hominis beatitudinem requiritur perfecta operatio intellectus: sed operatio animae intellectiuae a corpore absolute, est perfectior, quam animae corpori unite: quia, ut dicitur in lib. de Causis, Omnis uirtus unita plus est infinita quam multiplicata. Formae autem separate in se unite sunt: materiae uero coniunctae, quodammodo ad plura distenduntur, ergo in illa perfecta beatitudine animae non erunt corpori unite.

¶ 7. Praet. Elementa quae sunt in misto appetunt naturali appetitu propria ubi: appetitus autem naturalis non potest esse uanus, unde quod est contra naturam non potest esse perpetuum. non potest ergo esse quin elementa in corpore misto existentia quae ad sua loca tendant, & sic corpus mistum corrumpatur, ergo post corruptionis statum non remanebunt humana corpora, quae sunt mista.

¶ 8. Praet. Omnis motus naturalis cuiuscunque corporis a motu caeli dependet: sed motus cordis, sine quo non potest esse humani corporis uita, est motus naturalis, ergo cessante motu caeli remanere non poterit, & per consequens nec humani corporis uita.

¶ 9. Praet. Membra humani corporis, pro maiori parte sunt ordinata ad usus competentes uitae animalis, sicut patet de uenis, & stomacho, & huiusmodi, quae ordinantur ad nutrimentum, animalis autem uita in homine non remanebit in illa beatitudine, ergo nec membra corporis, alia enim frustra essent, & sic nec corpus humanum remanebit.

SED CONTRA est, quod dicitur prima ad Cor. 15. Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem: hoc autem corruptibile corpus est, ergo corpus remanebit incorruptione indutum.

¶ 2. Praet. Philip. 3. dicitur, reformabit corpus humilitatis nostrae configuratum corpori claritatis suae: sed Christus corpus quod semel in resurrectione resumpsit, nunquam deposuit, nec deponet. Rom. 6. Christus resurgens ex mortuis iam non moritur, ergo & sancti in perpetuum uiuent cum corporibus, cum quibus resurgent, & sic humana corpora post finem mundi manebunt.

RESPON. Dicendum, quod sicut Aug. dicit 12. de ciui. Dei. Porphyrius ponebat ad perfectam beatitudinem humanae animae, omne corpus fugiendum esse: & sic secundum eum anima in perfecta beatitudine existens, corpori unita esse non potest. Quam opinione tangit Orig. in suo Periarchon dicens, quosdam opinatos fuisse sanctos corpora in resurrectione resumpta quaeque deposituros, ut sicut Dei similitudinem in perfecta beatitudine uiuant. Sed haec positio praeter hoc quod est fidei contraria, ut ex autoritatibus inducitur, & pluribus alijs patere potest, est a ratione discordat. Non enim perfectio beatitudinis esse poterit, ubi deest naturae perfectio, cum uita anima, & corporis naturalis sit unio, & substantialis non accidentalis, non potest esse quod natura anima sit perfecta nisi sit corpori coniuncta, & ideo anima separata a corpore, non potest ultimam perfectionem beatitudinis obtinere. Propter quod etiam dicit August. in fine super Genes. ad litteram quod anima sanctorum ante resurrectionem non ita perfecte fruuntur diuina uisione sicut postea, unde in ultima perfectione beatitudinis oportet bit corpora humana esse animabus unita. Positio autem praemissa procedit secundum opinionem illorum,

Lib. 3. ex c. 6. 27. & 28. 1. 2.

illorum, qui dicunt animā accidentaliter vniri cor-
 pori, sicut nauā nauī, aut hominem indumēto. Vn-
 de & Plato dixit, q̄ homo est anima corpore indu-
 ta, vt Grego. Nyssenus narrat. Sed hoc stare nō po-
 test, quia sic homo non esset ens per se, sed per acci-
 dens: nec esset in genere substantiā, sed in genere
 accidentis, sicut hoc q̄ dico vestitum, & calciatum.
 Patet etiam, q̄ rationes supra inductā de corpori-
 bus mixtis, nō habent locū in homine: nam homo
 ordinat ad p̄fectionē vniuersi, vt essentialis pars ip-
 sius, cum in homine sit aliquid quod non contine-
 tur virtute, nec in clemētis, nec in celestibus corpo-
 ribus, anima rationalis. Corpus etiam hominis or-
 dinatur ad hominem, non secundum animale m vi-
 tam tantum, sed ad p̄fectionem naturā ipsius. Et
 quāuis corpus hominis sit ex cōtrariis compositū,
 inerit tñ principium incorruptibile, quod poterit
 p̄seruare a corruptione absque violētia: cū sit intrin-
 secū. Et hoc poterit esse sufficiens principii motus,
 motu celi cessante, cū a motu celi non dependeat.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod per carnem
 & sanguinē intelligitur corruptio carnis, & sangui-
 nis. Vnde in eadem autoritate subditur, neq; cor-
 ruptio incorruptelam possidebit.

AD SECVNDVM dicendum, quod motus est causa mi-
 stionis, secundū fieri: sed conseruatio eius est p̄ for-
 mam substantialem, & ulterius per principia celo
 altiora, vt in superioribus quaestionibus patet.

AD TERTIVM dicendum, quod anima rationalis
 ex p̄fecta vnione ad Deum, omnino super mate-
 riam victoriam habebit: & sic licet materia sibi reli-
 cta corruptibilis sit, tamen ex virtute animae incor-
 ruptionem fortiretur.

AD QVARTVM dicendum, quod sensibilitas in hoīe est
 a principio incorruptibili, scilicet ab anima rationa-
 li, in brutis autē est a principio corruptibili: & ideo
 corpus sensibile hominis in perpetuum potest reman-
 ere, non autem corpus sensibile bruti.

AD QVINTVM dicendum, quod anima corpori vnita plus
 assimilatur Deo, quā corpore separata, quia perfe-
 ctius habet suam naturam. Intm enim vnūquodq;
 Deo simile est, in quantum perfectum est, licet non
 sit vnus modi p̄fectio Dei, & p̄fectio creature.

AD SEXTVM dicendum, quod anima corpori vnita
 non multiplicatur per modum formarum materia-
 lium, quae sunt diuisibiles diuisione subiecti, sed
 in se remanet simplex & vna: vnde eius operatio
 non impeditur ex corporis vnione, quando cor-
 pus omnino erit subiectum animae, nunc autē im-
 peditur ex corporis vnione, propter hoc q̄ anima
 non perfecte dominatur in corpore.

AD SEPTIMVM dicendum, quod appetitus naturalis ele-
 mentorū tendendi in propria loca, per dominium
 animae in corpus retinebitur, ne dissolutio elemen-
 torum fiat: quia elementa perfectius esse habebunt
 in corpore hominis, quā in suis locis habent.

AD OCTAVVM dicendum, quod motus cordis in
 homine causabitur ex natura animae rationalis, quae
 a motu celi non dependet: & ideo motus ille non
 cessabit, motu celi cessante.

AD NONVM dicendum, quod omnia membra cor-
 poris remanebunt, non propter vsus animalis vitae:
 sed propter p̄fectionem naturae hominis.

QVAES. T. I. O. VI.
 De miraculis.

Et habet decem articulos.

¶ Primo enim quaeritur, Vtrum Deus possit in reb̄

creatis aliquid operari praeter causas naturales,
 vel contra naturam, vel contra cursum naturae.

¶ Secundo, Vtrum oīa quae Deus facit contra natu-
 rā vel contra cursū naturae, possint dici miracula.

¶ Tertio, Vtrum creaturae spirituales sua naturali
 virtute possint miracula facere.

¶ Quarto, Vtrum boni Angeli, & homines per ali-
 quod donum gratiae miracula facere possint.

¶ Quinto, Vtrum daemones cooperentur ad mira-
 cula faciēda.

¶ Sexto, Vtrum daemones vel Angeli habeant cor-
 pora sibi naturaliter vnita.

¶ Septimo, Vtrum Angeli, vel daemones possint
 corpora assumere.

¶ Octauo, Vtrum Angelus, vel daemones, vel corpus
 assumptum possit operationes viuētis corporis
 exercere.

¶ Nono, Vtrū opatio miraculi sit attribūda fidei.
 ¶ Decimo, Vtrum daemones cogantur aliquibus
 sensibilibus, & corporalibus rebus factis, aut ver-
 bis ad miracula faciēda, quae per magicas artes
 fieri videntur.

ARTICVLVS PRIMVS.

QVAESTIO est de miraculis. Et primo quaeritur,
 Vtrum Deus possit in reb̄ creatis ali-
 quid operari praeter causas naturales, vel cōtra
 naturam, vel cōtra cursum naturae. Et videtur q̄ nō:
 quia in glos. Rom. 11. dicitur, Deus omnium natu-
 rarum conditor, nihil contra naturam facit.

Glo. ordin.
 ibi cōtra na-
 turam in ser-
 uat. et.

¶ 2 Præt. Alia gl. dicit ibidem, contra legem natu-
 rae tam Deus facere non potest, quā contra seip-
 sum: contra seipsum autem nullo modo facere po-
 test, quia seipsum negare non potest, vt dicitur se-
 cundū Tim. 2. ergo nec cōtra naturā ordinem, qui
 est lex naturae, Deus facere non potest.

¶ 3 Præt. Sicut ordo humanae iustitiae deriuatur a di-
 uina iustitia, ita ordo naturae deriuatur a diuina sapien-
 tia: ipsa. n. est quae disponit oīa suauiter, vt dī Sapi. 8.
 Sed contra ordinem humanae iustitiae Deus facere
 nō potest. sic enim esset causa peccati, quod solum
 ordini iustitiae repugnat: cum ergo non minor sit
 Dei sapientia quā eius iustitia, videtur quod nec
 contra ordinem naturae facere possit.

¶ 4 Præt. Quando cūq; Deus operatur in creaturis
 per rōnes seminales, nō sit aliqd cōtra naturā cur-
 sum: sed nō pōt Deus aliqd cōuenienter operari in
 natura praeter rōnes seminales naturae inditas. ergo
 Deus nō pōt cōuenienter cōtra cursum naturae fa-
 cere. Probatio media. Aug. enim dicit in 3. de Trin.
 q̄ visibiles apparitiones patribus exhibitae sunt me-
 diante ministerio angelorum, ex hoc q̄ Deus cor-
 pora regit per spiritus. Sed similiter corpora infe-
 riora regit per superiora, vt in eodem libro ipse di-
 cit: & similiter pōt dici, q̄ effectus quo oslibet regit p̄
 causas. cum ergo in causis naturalibus rationes se-
 minales sint inditae, videtur quod Deus cōuenien-
 ter non possit operari in effectibus naturalibus, ni-
 si rationibus seminalibus mediantibus, & sic nihil
 fiet ab eo contra cursum naturae.

li. 7. c. 11. &
 11. c. 10. 3.

lib. 3. cap. 4.
 tom. 3.

¶ 5 Præt. Deus nō potest facere q̄ affirmatio, & ne-
 gatio sint simul vera: quia cum hoc sit contra ratio-
 nem entis, in quantum est ens, est etiā contra ratio-
 nem creaturae: prima namq; rerū creaturarum est eē,
 vt dī in libro de Causis. Prædictum autē principii,
 cum sit primum inter omnia principia, in quod om-
 nia alia resoluntur, vt probatur in 4. Metaphysic.
 oportet q̄ in qualibet necessaria propositione in-
 cludatur,

In prop. 4.